

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»
АТ «УКРЗАЛІЗНИЦЯ»

вул. Єжи Ґедройця, 5, м. Київ, 03150, тел.: (+380 44) 465-00-00, 465-00-30, факс: (+380 44) 465-10-59, 465-32-44
uz.gov.ua; e-mail: uz@uz.gov.ua

03.12.2019

№ з/2-27/2294-19

Верховна Рада України
Народному депутату України
Колихаєву І.В.

Шановний Ігорю Вікторовичу!

Акціонерним товариством «Українська залізниця» відповідно до листа Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 15.11.2019 № 11/10-731 розглянуто Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 15.11.2019, стосовно розв'язання нагальних питань із забезпечення функціонування станції Високопілля регіональної філії «Одеська залізниця» та повідомляється.

Щодо зупинки пасажирських поїздів.

У графіку руху пасажирських поїздів на 2019/2020 рік на станції Високопілля передбачено зупинки пасажирських поїздів:

№ 101/102 Київ – Херсон;

№ 133/134 Миколаїв – Івано-Франківськ;

№ 141/142 Одеса – Маріуполь;

№ 375/376 Харків – Херсон;

№ 251/252 Одеса – Харків (додатковий);

№ 139/140 Лисичанськ – Дніпро, Миколаїв (додатковий).

Пасажирські поїзди на станції Високопілля приймаються на колію № 3, що прилягає до будівлі вокзалу і відповідає всім вимогам для здійснення зручної посадки та висадки пасажирів. Винятком є випадки схрещення пасажирських, приміських поїздів, що технічно унеможливлюють одночасне прибуття на колію № 3 двох поїздів.

На сьогодні без зупинки на станції Високопілля слідує додатковий пасажирський поїзд № 161/162 Київ – Миколаїв, який для ефективного використання рухомого складу призначається в період підвищення пасажиропотоку із залученням вагонів від поїзда № 61/62 Миколаїв – Москва.

Призначення додаткових зупинок поїзда збільшує час його прямування в середньому до 5 хвилин у кожну сторону, що впливає на його маршрутну швидкість. З огляду на це встановити зупинку поїзда № 161/162 Київ – Миколаїв технічно неможливо, оскільки це унеможливить оборот поїзда.

016296

03.12.2019 11:22
ВХ. № а 34936

Відповідно до проведеного аналізу кореспонденції пасажиропотоків на станції Високопілля посадка/висадка пасажирів становить у середньому за рейс 15 пасажирів на поїзд, що є невисоким показником.

Зазначаємо, що за наявної технічної можливості для встановлення зупинок пасажирських поїздів АТ «Укрзалізниця» йде назустріч громаді. Так, відповідно до листа Високопільської районної ради від 18.11.2016 № 210 на станції Високопілля було призначено зупинки поїзда № 133/134 Миколаїв – Івано-Франківськ.

Згідно зі статтею 91 Бюджетного кодексу України до видатків, що можуть здійснюватися з місцевих бюджетів, належать видатки на компенсаційні виплати за пільговий проїзд громадян окремих категорій. Однак товариство не отримує в повному обсязі з місцевих бюджетів компенсацію витрат на перевезення громадян, які мають право на пільговий проїзд залізничним транспортом, що призводить до збитків унаслідок таких перевезень.

За 2018 рік заборгованість з боку органів влади за надані послуги з перевезення громадян пільгових категорій склала 399,1 тис. грн (покриття становить лише 19,0%), зокрема по Херсонській області заборгованість склала 3,1 тис. грн (покриття становить 34,2%), у т.ч. по Високопільському району – 75,2 тис. грн (покриття – 39,0%).

За 10 місяців 2019 року заборгованість з боку органів влади за надані послуги з перевезення громадян пільгових категорій склала 448,7 тис. грн (покриття становить лише 16,1%), зокрема по Херсонській області заборгованість склала 2,3 тис. грн (покриття становить 47,6%), у т.ч. по Високопільському району – 26,5 тис. грн (покриття – 72,5%).

Водночас з 01.01.2019 залізнична галузь повністю позбавлена пільги зі сплати земельного податку, що обмежує обігові кошти, які раніше планувалося направити на розвиток галузі, ремонти рухомого складу тощо.

Окремо наголошуємо, що за 2018 рік до місцевих бюджетів по Херсонській області сплачено податки на землю на суму 4,4 тис. грн, у т.ч. по снт Високопілля Херсонської області – 138,6 тис. грн. За 10 місяців 2019 року до місцевих бюджетів по Херсонській області сплачено податки на землю на суму 19,1 тис. грн, у т.ч. по снт Високопілля Херсонської області – 803,9 тис. грн.

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про залізничний транспорт» придбання електропоїздів та дизель-поїздів приміського сполучення повинно здійснюватися за рахунок коштів залізниць із залученням коштів місцевих бюджетів, а також інших не заборонених законодавством коштів. З місцевих бюджетів кошти на ремонт та придбання нового рухомого складу для пасажирських перевезень жодного разу не виділялися. Оновлення парку пасажирських поїздів, електро- та дизель-поїздів здійснюється лише за кошти регіональних філій АТ «Укрзалізниця». Однак на сьогодні АТ «Укрзалізниця» не має достатніх коштів на оновлення рухомого складу.

Відповідно до підпункту «г» пункту 3 статті 91 Бюджетного кодексу України до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки на компенсаційні виплати за пільговий

проїзд окремих категорій громадян.

Тобто в умовах посилення децентралізації влади та розширення повноважень органів місцевого самоврядування право стосовно виділення коштів на відшкодування збитків за пільговий проїзд окремих категорій громадян для залізничного транспорту надано місцевим органам виконавчої влади.

Враховуючи вищезазначене, з метою зменшення збитків залізничного транспорту від пільгових перевезень просимо прийняти рішення щодо виділення коштів залізничному транспорту на компенсацію збитків від пільгових перевезень пасажирів з урахуванням реальних обсягів перевезень та укладання договорів між місцевими органами виконавчої влади та регіональною філією «Одеська залізниця» АТ «Укрзалізниця» на компенсацію за перевезення пільгових категорій громадян, переглянути ставку податку на землю, а також розглянути можливість укладання договорів на суспільно важливі перевезення.

Слід зауважити, що, незважаючи на відсутність достатньої кількості рухомого складу, залізничники докладають усіх зусиль для забезпечення перевезення пасажирів залізничним транспортом.

Щодо капітального ремонту.

За інформацією філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» (далі – філія «БМЕС»), на балансі виробничого структурного підрозділу «Херсонське територіальне управління» по станції Високопілля перебувають дві пасажирські платформи (бічна платформа – низька, довжина 335 м, ширина 3 м, покриття – шлакобетонні плити, технічний стан – задовільний, рік побудови 1961; острівна платформа – низька, довжина 170 м, ширина 3,4 м, покриття – залізобетонні плити, технічний стан – задовільний, рік побудови 1961), вокзальний комплекс та інші будівлі залізничного призначення.

На сьогодні зазначені платформи виконують своє функціональне призначення та відповідають технічним вимогам – за результатами комісійних оглядів відповідно до інструкції ЦБМЕС-0003 капітального ремонту не потребують. Бічна платформа при довжині 335 м може приймати потяги складом до 12 пасажирських вагонів включно. Згідно з чинним в АТ «Укрзалізниця» порядком для подання пропозицій на включення до планів майбутніх періодів робіт з капітального ремонту основних засобів або капітальних інвестицій (у цьому випадку подовження платформи відповідно до визначення, наведеної у ДБН А.2.2-3-2014 «Склад та зміст проектної документації на будівництво», належить до реконструкції – капітальні інвестиції) необхідно надати техніко-економічне обґрунтування щодо доцільноти вкладень (у цьому випадку розраховане на основі очікуваних доходів від збільшення пасажиропотоку). Передумов, які б свідчили про ймовірне збільшення пасажиропотоку, запитів, пропозицій тощо від господарства пасажирських перевезень на адресу виробничого структурного підрозділу не надходило.

Щодо відповідності довжини пасажирських платформ державним будівельним нормам та стандартам.

Платформи побудовані у 1961 році і на час будівництва відповідали вимогам чинних на той час норм. У зв'язку із задовільним технічним станом після 2000 року роботи з капітального ремонту чи реконструкції зазначених платформ не виконувалися. Дія ДБН та ДСТУ, прийнятих з 2000-го року, поширюється на проєктування при будівництві нових та реконструкції існуючих будівель і споруд. Відповідно до ГБН В.2.3-37472062-2:2013 «Службово-технічні будівлі і споруди станційно-вокзальних комплексів та зупиночних пунктів залізничного транспорту» довжина пасажирських платформ повинна «задовольняти найбільшій довжині поїзда». Зазначені вимоги на цей час дотримуються.

Відповідно до ДБН В.2.3-19-2018 «Споруди транспорту. Залізниці колії 1520 мм. Норми проєктування» для малих вокзалів з місткістю менше ніж 200 пасажирів ширина платформи може бути зменшена до 3 м. У разі збільшення пасажиропотоку на вокзалах і перегонах у складних умовах дозволяється приймати платформи шириною 3 м із влаштуванням ніші безпеки. Вказані вимоги, хоч вона і стосується проєктування будівництва нових платформ, також дотримуються (місткість вокзалу на станції Високопілля – 50 пасажирів).

Стосовно робіт, виконаних восени 2018 року та на початку 2019 року, повідомляємо таке. У 2018 році на адреси ВСП «Херсонське територіальне управління», філії «БМЕС» і Департаменту будівель та споруд надійшли листи щодо ремонту станції Високопілля у зв'язку із запланованими заходами в рамках проведення фестивалю німецької культури.

Враховуючи обмежене фінансування та необхідність включення до плану ремонту об'єктів, потреба у виконанні робіт на яких була нагальною, зазначені об'єкти не ввійшли до плану капітального ремонту на 2018 та 2019 роки, а ВСП «Херсонське територіальне управління» виконало роботи з поточного ремонту будівлі вокзалу, багажної комори, зовнішньої вбиральні та елементів благоустрою за рахунок коштів, запланованих на поточний ремонт власних основних фондів, на загальну суму 809 тис. грн, а саме:

поточний ремонт будівлі вокзалу станції Високопілля (ремонт покрівлі, оздоблення фасаду, часткова заміна вікон металопластиковими, ремонт приміщень вокзалу) виконаний на суму 392 тис. грн. Роботи здійснювалися з червня по грудень 2018 року;

поточний ремонт багажної комори станції Високопілля (ремонт покрівлі, ремонт оздоблення фасаду) виконаний на суму 33 тис. грн. Роботи здійснювалися у вересні, листопаді 2018 року;

поточний ремонт вбиральні станції Високопілля (ремонт покрівлі, оздоблення зовнішніх та внутрішніх стін) виконаний на суму 41 тис. грн. Роботи здійснювалися у вересні, жовтні 2018 року;

благоустрій вокзального комплексу станції Високопілля (установка бордюрів, покриття проходів тротуарною плиткою) виконаний на суму 343 тис. грн. Роботи здійснювалися у жовтні, листопаді 2018 року.

Враховуючи, що поточний ремонт виконувався за власні кошти АТ «Укрзалізниця», на власних основних фондах товариства, проведення робіт не потребувало громадських обговорень та узгодження з місцевою владою.

Звуження тротуарного проходу до зупинок місцевого автотранспорту, встановлення бордюрів уздовж тротуарного проходу від зупинок автотранспорту до залізничних платформ виконано з метою попередження виїзду автотранспортних засобів до пасажирських платформ, для уникнення порушення ПТЕ залізниць України та попередження виникнення аварійних ситуацій на залізниці. Виїзд автотранспортних засобів призводить до пошкодження покриття пішохідних проходів, що не розраховане на вагу автотранспортних засобів.

Стосовно незручності існуючого пандуса, то на час виконання робіт у 2018 році відповідно до звернення місцевої адміністрації його ремонт не проводився. У I півріччі 2020 року пандус буде перевіreno на відповідність вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклузивність будівель і споруд» (чинний з 01.04.2019) та буде вжито необхідних заходів за результатами перевірки.

Щодо закриття станції Високопілля.

АТ «Укрзалізниця» розроблено та впроваджено публічний Порядок проведення рейтинг-аналізу діяльності вантажних станцій АТ «Укрзалізниця» (далі – Порядок), затверджений та введений у дію протоколом № Ц-64/101 Ком.т. засідання правління товариства від 18.12.2018, зі змінами, затвердженими та введеними у дію протоколом № Ц-46/104 Ком.т. засідання правління товариства від 25.11.2019.

Ознайомитися з Порядком можна на офіційному вебсайті АТ «Укрзалізниця» <http://www.uz.gov.ua> в розділі «Вантажні перевезення/Загальна інформація».

Відповідно до Тарифного керівництва № 4 залізниць України станція Високопілля відкрита для виконання комерційних операцій за знаком «Б» та § 1, 3, що пов’язані з перевезенням вантажів.

За результатами проведеного рейтинг-аналізу відповідно до Порядку за підсумками роботи у I півріччі 2019 року по станції Високопілля середньодобове навантаження та вивантаження склало 0,25 вагона на добу, у I півріччі 2018 року – 0,15 вагона, у II півріччі 2018 року – 0,6 вагона.

Збитки від утримання станції Високопілля за I півріччя 2019 року склали понад 742,4 тис. грн, за I півріччя 2018 року – 708,16 тис. грн, за II півріччя 2018 року – 629,5 тис. грн.

Тобто станція є малодіяльною та збитковою.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про залізничний транспорт» питання діяльності малодіяльних збиткових станцій вирішується з місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, які зобов’язані вирішити питання компенсації збитків від утримання станцій за рахунок місцевих бюджетів або за рахунок підприємств, що обслуговуються цими станціями. У зв’язку з цим регіональною філією «Одеська залізниця» направлено листи до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Враховуючи відсутність конструктивних пропозицій від органів місцевого самоврядування або суб'єктів господарювання, які б дозволили забезпечити беззбиткову роботу станції Високопілля, АТ «Укрзалізниця» розпочинає процедуру закриття зазначеної малодіяльної збиткової залізничної станції відповідно до чинного законодавства.

За домовленістю сторін, визначених підпунктом 2.4.2 договору про надання послуг між перевізником та замовником перевезень (далі – Договір), перевізник має право відмовити в погодженні планів перевезень вантажів у разі відсутності у перевізника технічної або технологічної можливості здійснити таке перевезення. Відмова здійснюється через автоматизовану систему «МЕСПЛАН». У зв'язку зі збільшенням кількості замовлень та відсутністю технічної можливості виконувати перевезення перевізник може не погоджувати плани перевезення на малодіяльні станції для всіх суб'єктів господарювання.

На сьогодні станція Високопілля не закрита, але робота її обмежена.

Обслуговування підприємств на станції Високопілля здійснюватиметься за умови компенсації витрат, пов'язаних з обслуговуванням малодіяльних та збиткових об'єктів інфраструктури, шляхом підписання додаткової угоди до Договору, предметом якої є надання послуг з подачі й забирання вагонів та контейнерів для навантаження або вивантаження на малодіяльні вантажні станції.

Вартість зазначеної послуги є однаковою для всіх користувачів залізничного транспорту. Перелік цін на виконання робіт (послуг), які надаються за вільними тарифами регіональними філіями АТ «Укрзалізниця», розміщений на офіційному вебсайті АТ «Укрзалізниця» <http://www.uz.gov.ua> в розділах «Вантажні перевезення/Загальна інформація» та «Вантажні перевезення/Вільні тарифи».

За результатами проведеної роботи повідомляємо, що умови компенсації витрат, пов'язаних з обслуговуванням малодіяльних та збиткових об'єктів інфраструктури, запропоновані АТ «Укрзалізниця», з розумінням прийняті вантажовласниками. На сьогодні відповідно до укладених додаткових угод (1058) на подачу/забирання вагонів на малодіяльні станції до Договору користувачі послуг працювали на 263 станціях АТ «Укрзалізниця» (на 3750 вантажних об'єктах (місця загального та незагального користування).

Крім того, за даними регіональної філії «Одеська залізниця», інформації щодо майбутнього розвитку станції Високопілля за рахунок вантажовласників, закупівлі ними складських приміщень, розвитку дорожньої інфраструктури, будівництва елеватора та заводу не надходило.

Слід також зауважити, що згідно з Порядком рейтинг-аналіз станцій, які підпадають під визначення малодіяльних, здійснюється 2 рази на рік, а саме за результатами роботи в I та II півріччях. Відповідно у разі покращення показників роботи станції Високопілля у II півріччі 2019 року вона може поновити свою роботу в наступному періоді без обмеження.

Зазначаємо, що суб'екти господарювання не позбавлені права здійснювати відправлення вантажів з найближчих станцій з більш значним обсягом роботи, які відкриті для виконання комерційних операцій.

З повагою

Голова правління

Член правління

Є. Кравцов

Р. Пашкевич